

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Priellovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: **J., s.r.o. Bratislava, V.**, zastúpeného JUDr. Ľ. N., advokátom so sídlom v Bratislave, Nám. M., proti žalovanému: **A. – S., a.s. Bratislava, o zaplatenie úroku z omeškania**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 15 Cb 513/2000-271 zo dňa 28. októbra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 15 Cb 513/2000-271 zo dňa 28. októbra 2009 **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 48 256,03 Eur, ako aj nahradiť trovy konania vo výške 4 691,37 Eur.

V odôvodnení uviedol, že žalobou, podanou dňa 1. decembra 2000 sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 3 569 015 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6 %

ročne od 1. decembra 2000 do zaplata, z titulu poistnej udalosti, ktorá sa stala na stavebnom objekte T. - B., úprava V..

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 15Cb 513/2000-135 zo dňa 16. júna 2004 súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 569 015 Sk so 17,6% ročným úrokom z omeškania od 1. decembra 2000 do zaplata, ako aj trovy konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe odvolania žalovaného rozsudkom sp. zn. 6/2005 z 22. septembra 2005 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podal žalobca dovolanie, rozsudkom č. k. 1Obo V 21/2006 zo dňa 20. februára 2008 dovolací súd v časti, ktorou bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený vo výroku, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 1 000 000 Sk so 17% úrokom z omeškania od 1. decembra 2000 do zaplata tak, že v tejto časti odvolací súd žalobu zamietol, ako aj vo výroku o náhrade trov konania dovolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací následne rozsudkom č. k. 3 Obo 58/2008 z 15. januára 2009 rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 15Cb 513/2000-135 zo dňa 16. júna 2004 v časti o zaplata 1 000 000 Sk potvrdil. V časti o zaplata úroku z omeškania vo výške 17,6% ročne zo sumy 1 000 000 Sk od 1. decembra 2000 do zaplata, ako aj vo výroku o trovách konania napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 17,6 % zo sumy priznanej z titulu poistného plnenia. Túto časť rozsudku však v rozpore s ustanovením § 157 O. s. p. neodôvodnil a nie je preto možné zistiť, na akom skutkovom a právnom základe rozhodnutie v tejto časti spočíva. Predmetom konania zostal nárok na zaplata 17,6% ročného úroku z omeškania zo sumy 33 193,92 Eur (1 000 000 Sk) od 1. decembra 2000 do 25. marca 2009.

Súd prvého stupňa ďalej poukázal na ustanovenia § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, ako aj ustanovenia § 797 ods. 3, § 517 ods. 2 a § 580 Občianskeho zákonníka ako aj § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z.

Podľa čl. 8 bod 3 Všeobecných poistných podmienok pre poistenie majetku, ktoré tvoria súčasť poistnej zmluvy, je poistné plnenie splatné do 15 dní, len čo poist'ovňa skončila

vyšetrenie nutné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne plniť. Žalovaný vykonal ohliadku miesta, na ktorom malo dôjsť k poisťnej udalosti v dňoch 30. marca 2000 a 27. apríla 2000. Následne žalovaný listom zo dňa 24. júla 2000 oznámil právnenému predchodcovi žalobcu, že nárok na poisťné plnenie mu nevznikol. Deň, kedy žalovaný oznámil žalobcovi, že nárok na poisťné plnenie mu nevznikol, je potrebné považovať za deň ukončenia vyšetrenia poisťnej udalosti. Nemožno súhlasiť s názorom žalovaného, podľa ktorého k ukončeniu vyšetrenia poisťnej udalosti nedošlo a žalobcovi nevznikol nárok na úroky z omeškania napriek tomu, že k úhrade poisťného plnenia došlo až 9 rokov po poisťnej udalosti. Takýto záver by bol aj v rozpore s kogentným ustanovením § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Rovnako však nemožno súhlasiť ani s názorom žalobcu, že za deň ukončenia vyšetrenia je možné považovať deň, kedy bol uskutočnený posledný úkon, a to ohliadka dňa 27. apríla 2000. Ohliadka je len jedným z úkonov vykonávaných v rámci vyšetrenia, nie je však úkonom, ktorým sa vyšetrovanie končí. Za deň ukončenia vyšetrovania je potrebné považovať deň 24. júla 2000, kedy žalovaný oznámil výsledky vyšetrovania žalobcovi, a to, že k úhrade poisťného plnenia nedôjde. Nasledujúcim dňom, t. j. 25. júla 2000 začala žalovanému plynúť 15-dňová lehota na poskytnutie poisťného plnenia, ktorá uplynula 8. augusta 2000 (utorok). Žalovaný sa tak dostal do omeškania dňom 9. augusta 2000. Po tomto dni žalobca žalovaného opakovane vyzýval na poskytnutie poisťného plnenia, a to listami zo dňa 11. septembra 2000, 12. októbra 2000 a 9. novembra 2000. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania od 1. decembra 2000, teda v menšom rozsahu, než na aký mu vznikol nárok. Súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je oprávnený, pokiaľ ide o úrok z omeškania z dlžnej sumy 33 193,92 Eur (1 000 000 Sk) od 1. decembra 2000 do 25. marca 2009, kedy došlo k úhrade istiny. Pokiaľ žalobca na pojednávaní dňa 7. októbra 2009 žiadal priznať úrok z omeškania od 12. mája 2000 do 25. marca 2009, keďže nebol urobený tomu zodpovedajúci procesný návrh, súd rozhodol len o nároku uplatnenom žalobou, t. j. rozhodol o nároku na úrok z omeškania od 1. decembra 2000.

Na pojednávaní dňa 7. decembra 2009 žalovaný započítal voči pohľadávke žalobcu pohľadávku, ktorá mu bola priznaná platobným rozkazom, vydaným Okresným súdom Žilina sp. zn. 1Ro 3823/01 zo dňa 12. októbra 2001.

Súd mal za preukázaný nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 17,6 % zo sumy 33 193,92 Eur (1 000 000 Sk) od 1. decembra 2000 do 25. marca 2009, čo predstavuje sumu 48 577,71 Eur. Časť tejto pohľadávky v rozsahu

321,68 Eur (9 690,95 Sk) zanikla započítaním pohľadávky žalovaného, ktorú mal voči právnenému predchodcovi žalobcu (spoločnosť K., spol. s r.o.). Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 48 256,03 Eur žalobcovi.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie.

Uviedol, že v prejednávacom prípade bol medzi účastníkmi konania sporný samotný základ nároku, poisťovateľ preto nemohol ukončiť, resp. ani začať šetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Otázka existencie právneho základu bola opakovane a rozdielne posudzovaná súdom prvého stupňa, odvolacím súdom, ale aj dovolacím súdom. Poisťovateľ mohol objektívne ukončiť šetrenie za účelom zistenia rozsahu základu nároku až v momente, keď bol ustálený základ nároku právoplatným rozhodnutím odvolacieho súdu a až týmto momentom začala plynúť 15-dňová lehota na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť z poistnej zmluvy na poistnú udalosť. Žalovaný sa preto nemohol dostať do omeškania s vyplatením poistného plnenia dňom 9. augusta 2000, ako to ustálil súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí, ale až od momentu ustálenia základu nároku, a to právoplatnosťou rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 58/2008 zo dňa 15. januára 2009.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukazuje na ustanovenie § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré súd prvého stupňa správne aplikoval. Nesúhlasí s názorom žalovaného, podľa ktorého k ukončeniu vyšetrenia poistnej udalosti nedošlo a žalobcovi nevznikol nárok na úrok z omeškania napriek tomu, že žalovaný uhradil poistné plnenie až 9 rokov po poistnej udalosti. Za dôležité považuje zdôrazniť, že za deň ukončenia vyšetovania nemôže byť považovaný deň právoplatnosti rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obo 58/2008 zo dňa 15. januára 2009, ale deň 24. júna 2000, kedy žalovaný oznámil výsledky vyšetovania žalobcovi. Nasledujúcim dňom 25. júla 2000 začala žalobcovi plynúť 15-dňová lehota na poskytnutie poistného plnenia, ktorá uplynula dňom 8. augusta 2000.

Napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Predmetom konania je zaplatenie 17,6% ročného úroku z omeškania zo sumy 33 193,92 Eur od 1. decembra 2000 do 25. marca 2009. Suma 33 193,92 Eur predstavuje plnenie z poistnej udalosti, na ktoré vzniklo žalobcovi právo v zmysle poistnej zmluvy č. 942-1900039 zo dňa 26. februára 1999 a jej prílohy č. 22, podľa ktorej sa poistenie vzťahovalo na odstraňovanie povodňových škôd, stavebná akcia T. – B.. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 58/2008 zo dňa 15. januára 2009 žalobcovi vzniklo právo na poistné plnenie vo výške 1 000 000 Sk (33 193,92 Eur). Uvedenú sumu zaplatil žalovaný žalobcovi dňa 25. marca 2009.

Podľa § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu, ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, čo sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

Žalovaný ako poistiteľ vykonal ohliadku miesta, na ktorom došlo k poistnej udalosti, v dňoch 30. marca 2000 a 27. apríla 2000. Následne listom zo dňa 24. júla 2000 právnomu predchodcovi žalobcu oznámil, že nárok na poistné plnenie mu nevznikol. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že deň kedy žalovaný žalobcovi oznámil, že poistné plnenie mu neposkytne, je potrebné považovať za deň ukončenia vyšetrenia poistnej udalosti. Žalovaný sa preto nemôže v súvislosti so skončením vyšetrenia poistnej udalosti odvolávať na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, právoplatný dňa 20. marca 2009, podľa ktorého vzniklo žalobcovi právo na poistnú náhradu vo výške 1 000 000 Sk.

Keďže žalovaný nespĺnil povinnosť vyplatiť poistné plnenie do 15 dní od skončenia vyšetrenia poistnej udalosti, dostal sa do omeškania so splnením peňažného záväzku, v dôsledku čoho žalobcovi vzniklo právo na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Žalovaný v odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.).

Pod nesprávnym právnym posúdením možno rozumieť omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo, ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

V danom prípade však opodstatnenosť tohto odvolacieho dôvodu nie je daná. Súd prvého stupňa na právne posúdenie predmetu sporu správne aplikoval ustanovenie § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka a na základe zistených skutočností ho aj správne vyložil. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Žalobcovi vznikli v odvolacom konaní trovy, spočívajúce v odmene jeho právneho zástupcu za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 18. novembra 2009). Keďže žalobca trovy odvolacieho konania v zákonom stanovenej lehote nevyčísliť, neboli mu priznané (§ 151 ods. 2 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 28. apríla 2010

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M. B.